

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
"Falv" Magyar Gazda és Földmívelő Szövetség.)
Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és Jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 23. szám.

Június hó 7.

Gereblye

A 80 éves pápa

Hetvenkilenc évvel ezelőtt, 1857 május 31-én született a festői Dessio városkában XI. Pius pápa, s 65 éves korában, 1922 február 12-én, az egyház évezredes hagyományaitól megszentelt formák közt tették fejére a hármas koronát. Hosszu évszázadok óta nem élt át a világ válságosabb időket, mint az agg egyházfejedelem korszakában. De évszázadokkal kellene visszalapoznunk, hogy az egyház fényét és tekintélyét a maihoz hasonló magasságban állapítsuk meg. XI. Pius a béke, a megértés és szeretet pápája. Mintek magyarokat atyai gondossággal figyel és támogat minden időben és válságban. Ismeri hazánk földjét és történetét egyaránt, s nincs magyar római zarándoklat, amelyet tüntető kedvességgel ne fogadna, s atyai buzdítással ne látta el. Az évforduló alkalmából a világ minden tájáról hó ima emelkedik az Egek Úra felé, hogy minél tovább tartsa meg az apostoli bölcsességi pápát az egyház és a népek boldogulására. Csonka Magyarország katonikus hívoinek imája hálaival, szeretettel és mély-séges hódolattal két helyet a Jóságos Isten trónusa előtt, hogy könyörgése meghallgatást találjon az árva és elhagyott nemzet, és Krisztus földi helytartójának hosszú és boldog életet kér az Isten és Haza dicsőségére...

A felvidéki halálöv

Lapunk egyik legutóbbi számában beszámoltunk arról, mit jelent a cseh államvédelmi törvény az ott élő kisebbségek szempontjából. A csehek eljárása nagy megutközést keltett olvasóink táborában, bizonyosságául annak, hogy a csonkaországban élő magyar földmives-rétegek mélyen átérzik elszakított testvéreink szomorú sorsát. Említett cikkünkhöz mintegy kiegészítésképpen még néhány adatot kell hozzáfűznünk. Az a 25 kilométeres öv, amelyet a cseh államvédelmi törvény szinte statáriális intézkedésekkel készült megnyomortítani, a csehszlovák állam területének 49 százalékát foglalja el, ahol a köztársaság egész lakosságának 44 százaléka él. Ilyen óriási határterület nincs még egy Európában. Ebben a határzónában él a kisebbségi lakosság 80 százaléka. Ez világosan mutatja, hogy a törvény rendelkezései a kisebbségek ellen irányul-

nak. A Felvidék területének 55 százaléka határv. 908.280 főnyi kisebbségi lakosságából 680 ezer, vagyis 75 százalék lakik itt; ennek túlnyomó része magyar. A

Kárpátalja területének 87 százaléka határterület, lakosságának 86 százaléka határlakos, mely túlnyomólag a rutén kisebbséghez tartozik. Ime, a csehek lelemé-

nyessége, amely a kisebbségek üldözésében kifoghatatlan, mindig kieszt egy módszert, amellyel tovább lehet folytatni az üldözés munkáját.

A második somlói seregszemle

Három éve mult, hogy pünkösdi vasárnapján megkondultak a Somló-hegy tövében a községek harangjai. Az ünnepi hangok nemcsak a Szentlélek eljövételét hirdették, de egyuttal annak a hatalmas munkának a sikerét is, amelyet Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő kezdeményezésére a Faluszövetség a Somló és a somlói bor propagandájára megindított. József királyi herceg táborának megjelenésével még nagyobb nyomatékot adott ennek a munkának.

Ismét piros pünkösdi körül vagyunk és a Falu-Gazdaszövetség a megkezdett munkát folytatva, újból táborba hívta a magyar föld harcos katonáit: a földet munkáló gazdákat, az iparosokat, a szellemi munkásokat, még az iskolásgyermekeket is, hogy beszámoljanak arról a haladásról, melyet az utóbbi évek alatt elérték, hogy újból ráirányítsa a közfigyelmet a kies Somlóvidékre és a somlói borra.

Már senki sem tagadhatja, hogy a hírvén, a közismerés egy-egy vidéknek nemcsak erkölcsi sikert, de az idegenforgalom révén anyagi eredményeket is jelent. Ezért értékelendő

nagyra az a céltudatos, lelkedatlan munka, melyet Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő mindig a megfelelő időben az érdeklődés központjába állítja a Somlóvidéket és annak nektárját: a somlói bort.

Ez alkalommal Devescer községben, a járás székhelyén fognak lefolyni az ünnepek, amelyek középpontját a gazdasági, kulturális, egészségügyi, ipari és borászati kiállítás képezi és szemmel láthatóan bemutatja Somlóvidék előretését.

A kiállítást a minden szépért és nemeseért önzetlenül lelkesedni tudó és közszeretében álló József királyi herceg, táboragy fogja ismét megnyitni és megjelenik azon Albrecht királyi herceg is. De ott lesz a vármegye és a járás minden számottevő tényezője, hogy a munka ünnepén együtt örüljenek a Somlóvidék népeivel az elért sikereken. A néprajzi és helytörténeti felmérés, a gyermektehetségügyi verseny, a gazdaságverseny, mind-mind kiegészítő lesznek annak az átütő erejű programnak, melynek célja a Somlóvidék népének felemelése.

A Falu-Gazdaszövetség örömmel és szeretettel ment újra a Somlóra és szakértelmével a járás közönségének tetrekészségét alkotó munkára fogta egybe. A vendéglátó Devescer község soká remél a kiállítástól és a messze vidékről nagyszámban érkező vendégeket, valamint a budapesti filléres gyorsvonat résztvevőit szeretettel várja.

A kiállítás napjain Somlóvásárhelyen borvásár is lesz, melyre a bel-és külföldi borédekeltségek jönnek el, hogy a kedvező alkalmat kihasználva, megvásárolják a legjobb somlói borokat.

Egy hét választ el csupán bennünket a hónapok nehéz munkájának termésétől és dicsékvés nélkül állapíthatjuk meg, hogy a Somlóvidék népe megértette vezetőinek, elsősorban Schandl Károlynak, a kerület országgyűlési képviselőjének elgondolásait és egy emberként dolgozott a siker érdekében. A Somlóvidék jelentősége a közeljövőben emelkedni fog, amikor megépül a Budapest—grázi nemzetközi út és közvetlenül is bekapcsolódhatik ezáltal az idegenforgalomba és a gazdasági életbe.

A Falu-Gazdaszövetség szeretettel köszönti a devesceri járás népet a második seregszemle alkalmából.
(w. b.)

Zivatros pünkösdi volt országserje

Pünkösdi mindkét ünnepén zivatros és eső volt az egész országban.

A zivatrosoknak több halálós áldozata is volt. Bakonyban és Vértesben négy napon át szakadatlanul esett. Zalazántón öv. Sági Györgynét elsodorta a megáradt patak, mire a szerencsétlen asszony vízbe fullt. Orosházaán a táncpavillonba csapott be a villám, mintegy két tucat ember esett össze eszméletlenül és sokan szenvedtek égési sebeket. Csör község határában a villámáslak elől egy fa alá menekült Kájovszki Pál 14 éves fiú. A villám beütött a fába és megölte a kisfiút. Hajdúszoboszló város vajdaiági határterészen nagy jégverés volt. Ezerötszáz katasztrális hold nagybárá elsőrendű buzavetést semmisített meg a jégverés, amely három óra hosszat tartott. A kár 250—300 ezer pengő.

Német harckocsik — tankok — gyakorlaton

BELPOLITIKA

A képviselőház

május 28-án tárgyalta a *Kölgöyi* tárcs költségvetését. *Rócs Kálmán* volt a vita első szónoka, aki a Ház többségének nagy tetszése mellett fejtette ki, hogy az országnak az eddigi külpolitikái irántig kell követnie. *Fabian Béla* és *Friedrich István* felszólalása után *Könyu Kálmán* külügyminiszter válaszolt általános figyelem közepette a vita szónokainak. Beszédében hangzott, hogy a magyar külpolitika tiszta és békés szándékú, de megalkuvás nélkül képviseli a jogos magyar igényeket; éppen ezért reméli, hogy ezt rövid idő múlva mindenhol megértik. Végül reményét fejtette ki, hogy rövid idő múlva az angol-olasz jóviszony is helyreáll. A Ház ezután a költségvetést vita nélkül részleteiben is megszavazta, úgy, hogy áttérhetett az *igazságügyi tárcs* költségvetésének a tárgyalására, amit *Krúger Aladár* előadó ismertett nagy felkészültséggel. A vitában résztvettek: *Vásonyi János*, *Pesthy Pál*, aki elismerésért fejtette ki, hogy az igazságügyi törvényalkotás alkalmazódik a mezőgazdasághoz. *Csoőr Lajos*, *Erdős-Harrach Tihomér*, *Fabian Béla*, *Wolff Károly* bírálták még különböző szempontokból a költségvetést, majd az általános vita beárultával *Lázár Andor* igazságügyi miniszter válaszolt a vita szónokainak.

Másnap a Ház a földmívelésügyi tárcs költségvetését kezdte tárgyalni, amelyet *Krúdy Ferenc* előadó ismertett nagy felkészültséggel. A költségvetés világosan mutatja azt a törekvést, hogy az egyoldalú szemtelensérről át kell térni a jobban értékesíthető anyagok termelésére. Ismerteti a buzamegtetés terén elért sikereket, majd rámutat arra, hogy az *Álföld* fásítására közel 50 millió pengő fordítanak. Nagy figyelemmel lesznek a szarvasmarha-, juh- és baromfi-tenyésztés fejlesztésére is. A kormány nagy gondot fordít a gazdasági szaktudás fejlesztésére, a gyümölcsvevényezésre és fősze termékeinek külföldi kivitelére. Ennek köszönhető a világversenyekben is kedvezőbb ára a terményeknek, ami előidézi a gazdasági helyzet tartós, bár lassan emelkedő javulását.

A vita első szónoka *Csoőr Lajos* volt, aki különösen a másfélmilliónyi kisgazda érdekében sürgetett szociális intézkedéseket. *Schandl Károly* dr. tartott ezután a Ház minden oldalán nagy érdeklődéssel hallgatott beszédét. Elismerésért fejtette ki, hogy a földmívelésügyre ma már több pénz fordítanak, de kell is, mert mezőgazdaságunknak a folyton fokozódó világversenyben helyt kell állnia. Helyes az Olaszországgal és Ausztriával való szoros gazdasági kapcsolat. Intő szóval fordult a gazdákhoz, hogy *terjének át a versenytermelésre, vagyis mindemből a legjobbat, legkelendőbbet termeljék*. Fel kell karolni a gyümölcs-termelést, az állattenyésztést. Végül kérte a minisztert, hogy a *tejszövetkezetek törvényét* mielőbb alkossa meg. Nagy tetszést aratott beszéde után *Pétri Kálmán*, *Csermann Antal*, *Kun Béla* szótka hozták a költségvetéshez, kivétel nélkül elismerőleg, majd *Baross Endre* sürgette, hogy a *bor- és szőlőtermelés* fejlődése előgördül akadályokat hírtáskál el. Oldják meg különösen a szeszkerdést, szüntessék meg, vagy legalább csökkentésük a bor fogyasztási adóját, a sárvíz homokterületeket ültessék be csemege-szőlővel és gyümölcsfákkal. A költségvetést elfogadta. *Telek Mihály* gróf különösen a *munkásérvényesítés* foglalkozott, nagy alaposággal, *Mezgya Meissner Károly* viszont a *terményértékesítés* megszervezését tartja sürgős kérdésnek és a *szekeres javítását*. *Flandorffy Ignác*, *Tóth Pál*, *Klein Antal*, *Rosner István* báró, *farfarkasfal Farfaks Géza*, *alkjany Némese Pál*, *Missey György*, *Lázár Imre* érdekes felszólalásai után a

Ház a költségvetést általánosságban elfogadta. A június 3-iki ülésen a képviselőház folytatta és be is fejezte a földmívelésügyi tárcs költségvetésének a tárgyalását. Magasszónai, szakmai beszédek jellemezték ezt az ülést, még az ellenzéki felszólalók is, akik elismerték, hogy mezőgazdaságunk sorsa *Darányi Kálmán* földmívelésügyi miniszter kezében valóban jó helyen van letéve. *Hady Arthur*, *Dulin Jenő*, *Eckhardt Tibor* szótka hozták a költségvetéshez, majd az általános vita végével *Darányi Kálmán* miniszter mondott záróbeszédet. Megnugtató választ adott minden felszólalónak s mindenek előtt kiemelte, hogy rövid idő múlva megoldódik az *öntözés* kérdése. Az *Álföld* és *Tiszántul* öntözőcsatornáira már ez évben 5 millió pengő fordítanak, úgy, hogy mintegy 500.000 holdat mentesíthetnek az aszálytól. Nagy lendülettel folytatják az *Álföld fásítását* is. Részletesen ismertette ezután a *gazdasági szaktudás* fejlesztése érdekében teendő gyors intézkedéseit, a kultuszokománnyal e téren való barátságos megegyezését. Foglalkozott ezután a *buzatermesztés* dolgával. Kijelentette, hogy az eddigi minimális árak fenn fognak maradni. Foglalkozott még az *ármentesítő társulatok* dolgával is és a *juhtenyésztés* kérdésével. Ismertette a *paprika, gyapjú* értékesítését, a *lehető vadak* külföldi kivitele körül tett intézkedéseket, kijelentette, milyen intézkedéseket tett a *mezőgazdasági munkabérek*-uszora leküzdésére. Hosszasan megtapsolt beszédét azzal fejezte be, hogy a *kormány maga érzi legjobban a mezőgazdaság fejlesztésének szükségességét*, aminek a *legfőbb bizonyítéka*, hogy a *tárcs költségvetését két év alatt 20 százalékkal sikerült felemelni*.

Szinte emelkedett hangulatban in-

dult meg ezután a részletes vita, melyben számos képviselő vett részt, feltárva a mezőgazdaság legégetőbb bajait. A vita befejeztével a Ház csaknem egyhangúlag szavazta meg részleteiben is a földmívelésügyi költségvetést, úgy, hogy a késő éjjeli órákban még áttérhetett az *iparügyi tárcs* költségvetésének a tárgyalására, amit *Knob Sándor* előadó ismertett nagy alaposággal.

Gömbös Gyula diszpolgára lett Debrecenben

Debrecen város törvényhatósági bizottsága május 29-én tartott rendkívüli közgyűlést. *Gömbös Gyula* miniszterelnököt, az ország újjáépítését körül kifejtett élviléti hitelem érdemei elismerésül, örökös lelkesevéssel a város diszpolgárává választotta. A szavazással a kisebbség minden erőlködése ellenére 180 szavattal ellen csak 6 szavattal tudott összehozni ebben a város kisbőségének ismert városban is.

Hóman Bálint visszaérkezett Berlinből

Hóman Bálint kultuszminiszter közel egy heti németországi tartózkodás után május 31-én reggel hazakerült. Hóman miniszter berlini útjának eredménye a *német-magyar kulturális egyezmény* aláírása, amely hosszú időre biztosítja a két nemzet tudományos együttműködését. Berlinben a legnagyobb tisztelet és megbecsülés biznyságaival halmozta el *Hóman Bálintot*, akiben nemcsak a barátságos magyar állam miniszterét, hanem az európai hírű tudóst is üdvözölték. A berlini egyetem diszoktorává avatta *Hómant* és a diszoktorai oklevelet olyan fényes külcségek között adták át, ami páratlan a berlini egyetem történetében.

Betiltották a kaszásokeresztes-párt működését

A belügyminiszter a *Bizsornyéi Zoltán-féle nemzet szocialista, magyar munkás-párt* kaszásokeresztes-párt további működését azonnal hatállyal betiltotta, mert működése a politikai pártok megengedett működési körét túlhaladta. Tagjait úgy szervezte meg, hogy azokat gyérvényes erővé alakíthatta volna át, azokat egyenruhával látta el és célul tűzte

ki a mai társadalmi rend felborítását. Minthogy a párt működése érvényes jogszabályokba ütközik, továbbá a fennálló társadalmi rendet és közbiztonságot veszélyezteti, működését be kellett tiltani. A fent írt cselekmények miatt a párt érintett tagjai ellen a nyomozhatóságok a büntető eljárás folyamatba tették. Állítólag 720 ember ellen indult eljárás.

A túlzó hírek veszélyeztetik az árakat

Az Országos Mezőgazdasági Kamara május 30-iki igazgatóválasztási ülésén *vitéz Mészáros Endre* elnök fejtette ki általános helyeslés közben a terményértékesítés kérdésében elfoglalt álláspontját. Utalt arra, hogy *túlzott jó hírekkel sem szabad veszélyeztetni a mezőgazdasági termékek árát*. A mezőgazdasági munkásság kérdését tárgyalta ezután a választmány, azt az egyhangú álláspontot foglalta el, hogy a *remélhető jobb termésből a munkásságnak is ki kell vonnia részeit és elítélendő minden olyan törekvés, hogy a részes munkások keresményét akár a nagyobb terméshez, akár a javuló árakra való hivatkozással bárki is csökkentse*. Ezután *Purgly Emil* javaslatára a választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy az öntözési munkálatok végrehajtása és az ármentesítő társulatok autonómiáján át, hanem országos terv és egységes irányítás alapján történjen. Állást foglalt a választmány a terményértékesítés elősegítésére hivatott szövetkezetek mellett, mert ezekben látja a *hátrados védelmet a kártelkek tulajdonosai ellen*. Végül állást foglalt a választmány a *küveti fuvarozás korlátozása* ellen, majd az elnök javaslatára teljes elismeréssel nyilvánította a kormányt a mezőgazdasági érdekekben kifejtett tevékenységéért.

Üzenet a Németországban lévő gazdafiakhoz

Kedves fiatal gazdátársaim! Öszintén köszönöm a pünkösdi ünnepek alkalmával hoztam intézett soraitokat. Örömmel látom, hogy valamennyien jól érzitek magotokat és komolyan használtjátok fel az időt. Nagyon szívesen venném, ha egy rövid dolgozatban is megírnátok eddigi benyomásaitokat, mert azt időrendben a *Vasárnap*-ban is leközlökném.

A multkori számban sajtóhíra folytán a szövegben egy kis tévedés történt, mert nem júniusban, hanem június hó folyamán foglalk benneteket meglátogatni. Gazdátársai üdvözléttel!

Telgyes István
ügyvezető igazgató.

A négus Londonba érkezett

Június 2-án Londonba érkezett *Hailé Szelasszé*, *Abesszinia* volt császára. A partraszállásnál az angol baloldali szervezetek számos küldöttével üdvözölte a trónjavesztett uralkodót, aki kijelentette, hogy azzal a reménnyel érkezett Londonba, hogy a *Népszövetség* Anglia támogatása mellett igazságot fog szolgáltatni hazájának.

Schuschnigg osztrák kancellár Olaszországba utazott

Váratlanul terjedt el a hír az osztrák fővárosban, hogy a kancellár május 31-én Olaszországba utazott. Hír szerint *Mussolinivel* fog tárgyalni és a francia és kisántant sajtó véleménye szerint, nemcsak a Népszövetség következő ülésének követését eljárára, hanem a restauráció kérdése is szóba kerül majd a megbeszélés folyamán. Osztrák jelentések azonban azt hangsúlyozzák, hogy *Schuschnigg* csak *üldös céljából* utazott Olaszországba.

25 éve püspök Baitazár Dezső

Június 3-án unnepekként Debrecenben *Baitazár Dezső* püspökségének 25 éves évfordulóját. Eljött az ünnepségre *Medgyasszay Vince* dunántúli református püspök, *Ravasz László* dunamelیکی püspök, *Farfaks István* tiszáninneni püspök, *Soltész Elemér* református tábóri püspök, az unitárius egyházak képviselőiben *Csiky László* lelkész, az evangélikus egyház részéről *Geduly Henrik* nyiregyházi püspök, *Raffay Sándor* budapesti püspök, *Lichtenstein László* egyházköreileti felügyelő. A kormányt *Tasnády-Nagy Andrá*s államtitkár képviselte.

Réggel fél 9-re már zsufoásig megtelt a nagytemplom, pontban 9 órákor kezdődött az unnepléyes diszokgyűlés, *Török Imre* esperes rövid imája után *Vay László* báró főispán, egyházkerületi főgondnok megjelölés szavakkal emlékeztet meg az unnepelet *Baitazár Dezső* nagy egyéniségéről és érdemeiről. Bejelentették, hogy az egyházkerület 25.000 pengős jubileumi emlékalapítvány létesít a *juduló püspök tiszteletére*. A kormány nevében *Tasnády-Nagy Andrá*s államtitkár üdvözölte *Baitazár Dezsőt*, majd a különböző egyházmegyei közszabóztották a püspököt. A jubileumt a kormányzó, a miniszterelnök és az igazságügyminiszter táviratban üdvözölték.

Az idei bő termés értékesítése

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztásmája május 29-én ülést tartott. *Mutschenbacher Emil* dr. igazgató ismertette a mezőgazdaság helyzetét, azt hangsúlyozta, hogy bár a múltévi át a gazdasági életben javulás mutatkozik, az utóbbi hónapokban azonban a *javulás megállt és az agrárorszok a javulóvesztésből vált, a mezőgazdaság vásárlóképeségében pedig visszacsúsz mutatkozik*.

A mezőgazdaság legfontosabb problémája az *idei termés értékesítése*. A római egyezmény elmondásai helyesek, sajnálandó kell azonban megállapítani, hogy *Ausztria a megállapított árértéki kontingenstól meg 900.000 mázsát ma sem vett el, és szerezve, hogy sikerült 600.000 mázsát Svájcban elhelyezni*. Az új kampanyban is megvan az egyezmény, Olaszország és Ausztria átvesszi a tavalyi mennyiséget, de júniusra tartották fenn az ármegállapítást és a szállítási időpontjának meghátrozását. Eddig 5.7 millió máza buza elhelyezését sikerült biztosítani. A kormányt arra kell törekednie, hogy a *termelési költséget biztosító, körülbelül 17 pengős árban állapítsa meg az árértéki árt*. A belső kérdés során utalt arra, hogy a szövetségi jog reformjára sürgős szükség van és az *ágrárvédelmezeket nem szabad bívoni a földmívelésügyi minisztérium hatásköréből*. Végül megemlékezett a Győrben folyó farifalozottsági tárgyalásokról és nem tartja helyesnek a *fuvarjárdok szociális arányban történő megállapítását*.

Kötelese-e a cséplőgéptulajdonos családtagjait baleset esetére biztosítani?

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár az alábbi sorok közlésére kért fel bennünket:

A Vasárnap folyó évi április hó 26-iki számában a fenti cím alatt közölte Vértessomló közseg főjegyzőjének és bírájának a levelét, melyben kifogásolják azt, hogy az Országos Gazdasági Munkáspénztár a cséplőgéptulajdonosokat akkor is kötelezi a balesetbiztosításra, ha gépük mellett csak családtagjaik, illetve azok a gazdák és családtagjaik dolgoznak, akiknek terményeit a cséplőgéptulajdonos elcsempéli. A levelírók a földművelésügyi minisztériót a kérdés rendezésért kérték.

A levelírók figyelmét azonban nyilván elkerülte a 70.800—1932. F. M. számú rendelet, mely ezt a kérdést már több, mint három éve rendezte, kimondván, hogy „aki cséplőgépeknél a gép üzemében tartásához szükséges munkakörben dolgozik, — a géptulajdonos kivételével — a kötelező balesetbiztosítás szempont-

jából akkor is gazdasági gépmunkásnak tekintendő, ha munkaköréből nem szolgálati (munkabéer) szerződés alapján látja el (például cseplőgép, társépeleltő, segítő családtag, stb.); a géptulajdonos biztosítási kötelezettsége tehát vele szemben is fennáll.”

Ez a rendelkezés tehát nem hagy kétséget a tekintetben, hogy

a cséplőgéptulajdonos a gépe mellett dolgozó családtagjait és a kölcsönösen segédkező cseplőgép gazdákat is köteles baleset esetére biztosítani.

Ez a rendelkezés meg is felel a mezőgazdasági munkásbiztosítás ama célkitűzésének, hogy baleset esetére mindenki biztosítva legyen, aki munkaképességének elvesztése, vagy csorbulása esetén létalapjában lenne veszélyeztetve. Az pedig senki előtt nem lehet kétséges, hogy a 10—15 holdon gazdálkodó kisgazda gyermekeinek két kezük munkájából kell megélniök. Ha tehát egy ilyen kis-

gazdának a családtagját éri a cséplőgép mellett baleset, az éppen úgy rá van szorulva az Országos Gazdasági Munkáspénztár segélyeire, mint a mezőgazdasági munkás.

De elsőrendű érdeke magának a géptulajdonosnak is, hogy mindenki, aki gép mellett dolgozik, baleset ellen biztosíttassék, mert ha olyan egyént éri a gép mellett baleset, aki biztosítva nincs, a gyógyköltség és a segélyezés a géptulajdonost terheli.

Az érvényben lévő jogszabályok arról is gondoskodnak, hogy

a gépmunkásbiztosítás módját minden géptulajdonos úgy választhassa meg, ahogy az reá nézve a legelőnyösebb.

A géptulajdonos ugyanis biztosítási kötelezettségének akár az előnyös feltételű átalánybiztosítás, akár pedig a gép mellett dolgozóknak fejlenkénti 1 pengó 44 fillér tagsági díj mellett való egyéni biztosításával (ez az ugynevezett rendkívüli tagság) is eleget tehet.

falusi iskolákban s a felekezetiileg két-háromfelé tagolt falvakban. Pedig ez a többség.

Azt mondja tovább a határozati javaslat, hogy „addig is, amíg a nyolcosztályú elemi iskola általános lesz, az ismételő oktatás a 15. évtől a 17. évig kiterjesztendő, oly módon, hogy az utolsó két évben a tanítás csak téli félévben legyen.” Itt először azt jegyezzem meg, hogy

1867 óta a mai napig nincs végrehajtv a határozatban felsorolt elemi iskolai kiképzés.

Van olyan vármegye is, ahol a tanítóképzés létszáma nagyobb a határozatban előírt létszámnál. Az ismételő oktatás két évvel való meghosszabbítása pedig a bányászok kétevi megnyújtása csak. En végighalgtattam ismételő iskolai oktatást. Tapasztalataimat so' volna leírni, röviden ennyit: szenved a tanító, szenved a hallgató.

A többi ponttal helyesülne miatt nem foglalkozhatom. A miniszter ur által felállított s a Szakoktatási Tanács által elfogadott tétel végző és logikus konzekvenciája nem lehet más, mint az, hogy minden falusi tanító tudásának gerince gazdasági szaktudás legyen, az ilyen tanító tanítsa, — mert csak ez taníthatja — a mezőgazdasági tömegeket. Ehhez kész tervet is ki tudnék dolgozni, ha az alapvető elfogadatra találna. Röviden csak ennyit: a tanítóképzőt négy középiskolára építeném, mint most is van. A négy osztályban tanulmány részben elméleti és gyakorlati mezőgazdasági tárgyak, kisebb részben általános műveltséget adó tárgyak képeznek a tananyagot, az 5-ik osztályban pedig megkapná a jelölt a szükséges pedagógiai és módszertani tudását. Az ilyen tanítóval a falu élére — amely tulajdonképpen mezőgazdasági üzem, de szakirányított és előmunkások nélkül — tényleg minden faluba, tanýára szakember, „gazdapedagógus” kerülne.

Javaslatom radikális, de a fejszét a fa gyökérére kell tenni. Egy fillérral sem kerülne többé az oktatás, mint ma. Ez is igen lényeges körülmény, mert minden szép terv és szép elv végrehajtása, megvalósítása anyagiakomulit. Magában a részleteket is kidolgoztam, nem látok áthidalhatatlan úrt a két minisztérium között, a hatáskör tekintetében. Erre most külön garancia a két miniszter fenkölt szellemre s a reform-kormány komoly alkotmányvágása. Meg vagyok győződve, hogy a megtalált fonál Ariadne fonala is egyuttal.

Nagy Sándor

Mezőgazdasági tömegoktatást!

Az egész magyar észre kiható, legnagyobb gondolat mostanában ez a két szó. S ha az ige testé lesz és köztünk lakozik, a magyar mezőgazdaság történetében új korszak kezdődik. Darányi Kálmár földművelésügyi miniszter ajkáról hangzott el a két röpke szó a bennük annyi igéret, mert aki egyetemes, nagy gondolatot ad nemzetének, százdokra biztosítja létét.

Vártam rá a hatást, a visszhangot, a saját melléállást. Nagyon gyenge a rezonálás, mert nincs benne „dárkó” szennződik. Nagyon örülök tehát, hogy a Vasárnap felszínre tartja a kérdést. Úgy érzem, ha néma lennék is, meg kellene szólalnom, mert a probléma, mint szorongó érzés, sokszor jelentkeztél lelkemben s foglalkoztam is vele a Földművelésügyi egy régi szakosztályi ülésén, mint előadó.

Sürgős megoldását a mai magyar élet követeli. A csonka hazában 93 ember esik 1 km²-re. Az ország összterülete kerekén 16,000,000 katóhd, a lélekszám majdnem 9 millió. A földet nem lehet nyújtani, mint a rétest, emelestre sem lehet rakni, mint a városi palotákat. Ezen a földön kell megélnünk ugy, hogy mindenki-nek munkája után jusson kenyér, ne pedig az inségsejtyéből.

A termelést a fogyasztás, a piac tartja el és irányítja. Tehát a termelésnek a piac igényeivel, követeléseivel kell alkalmazkodnia. Ez már most is — a jövőben még inkább — a mezőgazdasággal foglalkozók abeje. Ezt a leckét meg kell a gazdálkodók egész tömegének tanulni. Az élet legnagyobb tanítómesterének, a „kényszernek” fölöttünk suhogó pálcája is ezt mondja.

Nincs tehát más kiút, mint az, hogy az eke elé, a ló és ökr mellé a tudás erejét is be kell fogni.

De mezőgazdasági tudást csak komoly, rendszeres tanítás, — tehát iskola — és szakképzett tanító adhat. Mezőgazdasági tömegoktatást pedig csak a kötelező népiszkola, a reáépített ismételő iskola eredményezhet, mert a falusi gazdák, — mondhatom száz százalékbán — innen

kerülnek ki az eke szarvához. Ezt a hivatást azonban csak akkor teljesítheti a népiszkola, ha a falusi tanító nemcsak általános műveltségi pedagógus, hanem „gazdapedagógus” lesz.

Azonkívül a probléma megoldásánál a lehetőségekkel is számolni kell. Minden probléma olyan, mint az összekuszált gombolyag. Ha nem találjuk meg a fonal végét, nem tudjuk legombolyítani. A fonál vége ennél a kérdésnél a falusi tanító kéze van lez. Gombolyítottassuk tehát vége lez a probléma-gombolyagot, váltassuk fel vele a miniszter nagy gondolatát. A nagy gondolat olyan, mint a nagy pénz, fel kell váltani, mert különben nem tudunk fizetni. Falun pedig különösen csak aprónézzel fizethetünk. Egyébként is végzete a falunak, az egy elvek és gondolatok még apróbb formában sem igen jutnak el hozzá.

A miniszter előadásában a tétel világos: „Feltétlenül gondoskodni kell az agráralkosság legnépesebb tömegének, a földművelőknek, a törpe- és kisbirtokosoknak, sőt a férfiak oktatásával egyutt a falusi és tanjai nép asszonyainak és leányainak megfelelő gazdasági oktatásáról is. Meg kell szervezni a gazdasági tömegoktatást. Ez ugyan — teszi hozzá — a politikus számára nehéz feladat, de az ország szempontjából nem halasztható.” Érbe kívánódom szavak!

Az elfogadott határozati javaslat is nyomon követi egy darabig a miniszter logikai vonalát, de aztán ferde utra tér.

„A gazdasági tömegoktatás alapjait már a népiszkolában kell lerakni, mert a földmunkások és szakiiskolában nem juthat el. A kisbirtokosok szakiskolai oktatásának a népiszkolában nyújtott alapvető ismeretekre kell támaszkodni.” Világos okfejtés!

„A falusi és tanjai gyermekek elemi iskolai oktatása mezőgazdasági vonatkozásokon épüljön fel. Ilyen irányú tanítást csak gazdaságilag szakképzett tanító végezhet.” Aranyigazság! A hiba csak az, hogy ettől az egyenes logikai vonaltól a to-

vábbiakban már eltér, a világos tételből a következtetést nem vonja le végig, mondván tovább... „Tehát tanító- és tanítónépbiztosítókban a gazdasági ismeretek tanítása kellő képességgel tudandó történnék.” Megelégzik gazdasági „ismeretekkel” és nem követeli a mondat első felében hangsúlyozott „szakképzettséget”. Pedig ezen van a hangsúly. A képzésben a törvény előírja a mezőgazdasági oktatást, azt azonban legjobb esetben a természetrajzban végzi, de tanítja néha a tornatanár is. Ez nem más, mint „mindenből valami, az egészből semmi.”

A népiszkolai törvény előírja azt is, hogy ahol kétszáz tanköteles ismételőiskola van, ott önálló mezőgazdasági iskolát kell felállítani. De ez sincs végrehajtv. Nem is lehet a tananyavilágban, az egy-két tanóros

Árajánlatunk

szenczációs olcsó

Voal, karton, nosoműselyem, kitűnő pamutvászon, mosott sifon, ágyneműkanavász vagy angin, mtr-ként 69 fillér. Azszurozott függönyzetamin mtr-je 39 fillér. Két mter hosszú kitűnő kész lepedő dró-j 3.28. Sötétzürke mosozéj vagy fekete kitűnő mtr-je 88 fillér. 140 cm széles simn drap öltönyzövet mtr-je P. 1.68. 140 cm széles sportzövet mtr-je P. 2.90. 140 cm széles lenvászon, mtr-je P. 3.70. 140 cm széles szürke tropicál mtr-je P. 4.70. Továbbá kitűnőzörök, szép gyapjukamgar férfilitűnő, nadrág- és kabátzövetmaradék igen olcsó árban.

Olvasza figyellemmel:

azaz három méter, 140 cm széles, kitűnő minőségű divatos férfilitűnőzövet sötétkék és fekete szímben is, óriási választékban, hozzávalóval egyutt P. 29.— vagy P

19.88

OLCSÓ MARADÉK SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR

Csak az udvarban 32 KIRÁLY-UTCA 32 SAROKHÁZ

Postai megrendelésre 40 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

. Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó!

A megrendelő neve és pontos címe:

község:

Up.:

Olvashatóan kérjük kitölteni.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A népies juhtenyésztés

Javítása érdekében indított akciót Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter. Ez szükséges volt annál is inkább, mert az ország gyapjuterminésnek 35-40 százalékát a népies juhtenyésztés szolgáltatja.

A kistenyésztők nyájaiában legnagyobb hiba: az egyöntetűség hiánya. A merinók közt cigákák, esetleg rackák vagy ezeknek keresztezései is találkoznak. A nyáj természetében így a gyáros vegyes minőségűek talál. Ezt sék kell válogatni a bizony csak egy rész lesz alkalmas céljaira, másrészt kénytelen a pokróc-készítőknél eladni, vagy elraktározni oly időkre, mikor talán másféle textilárú készítéséhez foghat.

A népies juhtenyésztés javítása elsősorban azt célozza, hogy bizonyos vidéken, de legalább egy-egy községben egyazon faját egyöntetűsítsen minden gazda. Ennek érdekében a földművelésügyi miniszter ösöső áron (20 P) olyan tenyészkosokot oszt ki, amilyen faját az illető községben véglegesíteni óhajt. Ezidén Pest-, Békés-, Biharmergyében került körülbelül 600 darab kos kiosztásra.

A koskiosztással párhuzamosan a jövő évben már oly egyöntetűség láthatunk a juhtenyésztő községekbe, kik a kistenyésztők nyájait átvizsgálják s a gazdáknak a helyszínen tanácsot adnak arra nézve, hogy mely anyajuhokat érdemes továbbtenyészíteni és melyeket kielejeztetni. Rége fognak mutatni a tarka-, vagy feketeagyapjas, cernásagyapjas, stb. állatokra, melyek értéktelen gyapjút termelnek.

Ugyanakkor a szakférjak a tenyésztésre, gyapjukészítésre és gomolykiszűrésre vonatkozólag is iparkodnak majd hasznos tanácsokat adni. Késztélen ugyanis, hogy az anyajuhok téli táplálására több gondot kellene fordítani, főleg akkor, mikor az ellés közeledik és akkor, mikor bányázt szoptatja. A pár heti jobb táplálás ellenében, jobb lesz a bárány, több a tej és erős, egészséges a gyapju. A juhok istállójában tiszta alomról kell gondoskodni, mert a „sárga” gyapju csekély értékű. A jó gomolya pedig csak tiszta tejből készül; iparkodjunk tehát juhaink fejésénél oly tisztasággal eljárni, mint ahogy a tehének fejésénél ezt megszoktuk.

A magyar tyúk

Alapanyagát abból az állományból kapta, mely már egy évszázaddal ezelőtt is a Duna—Tisza medencéjében élt. Ennek vérvével keveredtek azon fajták, melyeket az utóbbi száz esztendő folyamán hoztak be. Minthogy azonban a jövővénnyé elég nagy számmal árasztották el az országot és ezek is nagyon eltérő színűek és testalkatúak voltak, végül — mert a keresztesítés művelete sem volt valami rendszeres és következetes, érthető, hogy az önmagában is jóvénnyé állomány nem tudott napjainkig kellő egyöntetűsége szert tenni.

A kakas teljesen kifejődött állapotban 3, a tojás 2—2½ kg súlyu. A tojó tollazata fehér, sárga, fogsólyszínű, kendermagos, ritkán fekete vagy vörös. A fehértollúnak csőre csontfehér, a sárgáé sárga, a fogsólyszínű világos, szaruszínű, a kender-

magosé csontfehér. A taraj vérsíros. A bőr és a zsír általában sárga, de ritkábban fehérbőrű és fehérszíru példányok is előfordulnak. A fehér és kendermagos tollazatúak lábárszárának és lábujjainak színe csontfehér, a sárgáé sárga, a fogsólyszínűé fehér, hosszún, ritkán barnás vagy palazurkú. A sárgaszínűek kakasa fényvörös vörös nyak-, illetoleg nyeregoltak, sötétbarna vagy fekete szárnyoltak, zöldesfényű fekete farokoltak (visel); a fogsólyszínű tyukok kakasának feje sötétbíros, nyaka arany-sárga, háta bíbortíros, a szárny éveztoállai és a fark fekete.

A magyar tyúk tojástermelésre kitenyésztve ugyan nines, de az tapasztalati tény, hogy benne jó tojóvonalak is akadnak; tojásai általában fehérhájúak, de előfordulnak barnahéjú tojást tojó egyedek is. Nagyon értékes husának izletes volta, a hústomeghez viszonyítva vékony csontozata és gyors tollasodása; a nemestől munka feladata lesz a fehérhájú vonalraak terjesztése és a testvulnyuk növelése. Gazdasági szempontból nagy értéke az is, hogy a magyar tyúk igénytelen, edzett, ellenálló baromfi. Fărădhatatlan „kereső” jószág; bejárja a tanyaudvart, a szérsütkert, a tanya körüli földeket, bözötököt s keresi a magvakat, rovarokat, hulladékokat. Kora tavasztól késő őszig megismerés elemelt, ha nines zart udvarban és etetésre csak akkor szorul, ha hó és jég fődí az udvart.

A diótermelés

nem részszül nálunk akkora figyelemben, mint ahogy megérdemelné. Míg ugyanis a legtöbb gyümölcsünk, főleg kulföldön értékesül s így min-

dig fejünk felett lóg annak Damoklész kardja, hogy ki tudjuk-e szállítani kellő időben a kulföldi piacra, helyesebben: befogadják-e a kulföldi piacok, addig dít, mogorvót és mandulát évente 5.000.000 pengő értékben mi hozunk be, jöllehet mi magunk is megtermelnénk. A diótermelőnek nem lesznek értekesítési gondjai.

A dió — a sziket és a futónöveket kivéve — minden talajon megtermel, de igényes a talaj mélységére és némi nyirkosságára szemben. Ezért legjobban éri magát és legtovább él folyók és patakok mentén, völgyekben, hol gyökere mélyra hatolhat és elegendő nyirkosságot kap.

Ha valaki diótermelésre határozta el magát, ne neveljen magról fát, mert a magról nevelt jóval később indul termésk. („Csak az unokáknak terem”) Ha némi pénzáltozatba kerül is, vásároljon jobb fajokkalból olyan csemetkét; melyeket az állam intézkedésére ott 3 fajtából: *mitolai, nagybányai és selmecbányai* — neveltek. Igen keményhüvelyű (kötő) és igen vékonyhüvelyű (cinege) diókat nem érdemes termelni.

Kertészeti tanintézetünk kiváló igazgatója, Mohácsy Mátyás szerint, ültetésre csak a 3—4 éves fácskákat alkalmasak, az idősebbek már nem. Csak dú gyökérről, legalább 50—70 cm karógyökérű fácskákat vásároljunk. Tavasszal ültessük, mert az ősszel ültetettek közül sok kifagy. A fagyás ellen fiatal korban jó védeni úgy, hogy tére törzset náddal, vagy újságpapírral körülpálázzuk.

Hova ültessünk diófát? Ne az apró házikertebe, mert ott fagy lomboztatás elnyom később minden fát és árnyéknak sürűjében nem termelhetünk zöldséget, hanem ültessük az udvarra, a ház elé, utca mentére, a legelőkre, stb. Azzal ugyanis számolnunk kell, hogy nagy teret igényel; koronája elérí a 20 métert is, tehát a fákat egymástól 25—30 mé-

terre kell ültetni. De ne sajnáljuk tőle a helyet: hiszen gyönyörűség nézni egy díofa terébélyes lomboztatást, milyen kellemes sűrű árnyékában meghihenni s milyen nagy érték a termésé, mely egy nagyobb fáról 80—100 kg is lehet!

Gyümölcsét ne veréssel szedjük, mert így a hajtásokról a jövő évi termőgyegetek is lepusztitjuk; legjobban nap-nap után felszedni a fák aljáról a maguktól lezuholt gyümölcsöket. Ezek teljesen értekek s így a legtöbb olajat tartalmazók, legjobb zamatauk! A fáról leverték még nem értekek s így nem is olyan jó ízűek.

Apró jótanácsok

Leveltetvek (gyümölcsöcskék, diszcszerjék, rózsák, szobanövények) zöld, vagy fekete levetteteinek és hasonló vékonybőrű rovaroktól írtására legjobb az olyan odat, melyben 100 liter víz, 1 kg szappan, 5 deka nyers nikotin van összekeverve. Ezek a kártevők nagyraest a levelek fonákján tanýáznak. A permetezőző irányításánál tehát nagy gondot fordítsunk arra, hogy a folyadék a kártevőket mind érje és az írtást ideje-korán kezdjük meg, mielőtt a levelek kunkorodása és zsugorodása megindulna, mert így már lehetetlen megfűrésztlenni őket.

A trágyát akkor, mikor igaerőnk ráér, leghelyesebb a jövő évi trágyázás alá kerülő szántóföld sarkára kihordani s ott készíteni el a trágyatelepet. Az ilyen külső trágyatelepet akként készítsük, hogy rakott szekérről járjunk rá, miáltal a kihordott trágyából kiszoritjuk a felesleges levegőt s így előmozdítjuk annak gyorsabb érését. A telep tetejét tanácsos lefedni. A trágyalé lefolyását feltétlenül akadályozzuk meg! Ez sikerül úgy, ha a telep köré árkot húzzunk s az ebbe csurogott trágyaléval időnként a telepet megöntözzük.

Elrugja a termést némelyik szőlőfajta a hiányos megtermékenyülés folytán. Ezen a bajon segítenél, sok esetben segítségünkre lehetnek a méhek. Tehát a méhekbe ne zárjuk el a szőlőtől, mert azok tilt kárt nem okoznak, hanem csak hasznos hatjanak. A kárt a szőlőben csak a darázs okozza, mikor rögöszeivel megsejrti a bogyókat. A méhecske szívó szíjszerkezetével csak a falánk darázs által létrehozott órgó bejáratok nedvét szívja el, mely ott különben is megegetesedne. Tehát ó a különböző kártevőz anyagból készit értékes mézet, így magán- és közgazdaságilag egyaránt értékes terméket.

A tavaszi gabonafélek acolatását sürgősen be kell fejezni. Ott, ahol erősebb acatfoltok mutatkoznak, érdemes a kiszürkált acatot takarmányozás céljára összegyűjteni s zolden feleletni. Különösen a csikók eszik szívesen a fiatal acatot.

Jégvérte szőlőben minden további nélkül állomán permetezünk 1 százalékos bordó lóval, mert a jég általi kellekzetek sebbeliek mindmegannyi nyitott kaput a levegőben folyton jelenlévő penészspora-sporánknak, amelyek ezeket a sebeket ellepve — a bajt a szőlőtőkék még most zsenge hajtásain és főleg levelein csak súlyosbítták.

ASSZONYOKNAK, CEÁNYOKNAK

Beszéllünk egy kicsit az étkezésről

A régi jó időkben a polgári jó mód legtejeje a jó konyha volt. A nagymamák továbbadták receptjeiket leányaiknak, unokáiknak, egyik asszony a másiktól igyekzett elleselni, ha valamilyen különlegesen finom elkészítési módszere volt s a legmagasabb kitüntetésnél többet ért, ha valakit úgy emlegettek, hogy hét vármegyében senki sem süt nálánál külön rétest, vagy lepényt.

Rögen nem ettek, de étkeztek az emberek. Nem kalóriát és vitamint szedtek magukba, nem az éhségüket verték el, hanem élvezték az ízes ételeket. Nem mondom, sokan tulajásba is vitték s gyomorbajt szereztek, de általában a magyar ember soha sem jellemezte inyenkedés, vagy falánkság, inkább azt mondhatnók, hogy élvezni tudta a jó étkezéssel járó apró kis örömeket.

Aki nem tud jóízűen enni, az rendszeren rosszmájú, savanyu ember. Mert ahhoz, hogy valaki részére a jóízű étel élvezése öröm legyen, nemcsak jó gyomor, de belső megelégedettség és kedély is szükséges. Az pedig a mai ideges, rohanó világban kevés embernek akad.

Nem az a fontos az étkezésnél, hogy minél többféle, minél drágább és rafinált műveléssel összeállított szakácsremek kerüljön elének az asztalra; hanem az, hogy az étel ízlelésük szerint legyen elkészítve. Biztosan örömet okoz az asszony a neheze munkából, vagy hosszú utról hazazatéró urának, ha kedvenc ételével várja s azt úgy készíti el, ahogyan ő szereti. Ha csak egyszerű bablevest is, de úgy, ahogy még az anyja főzte s amelynek jóízé még gyermekkorából a szájában maradt.

Bizony jól teszi minden léány s asszony, ha megtanul jóízűen főzni s férjhezmenete előtt megkérdi, hogy jóvendő életjárának mik a kedvenc

ételei. S gondja van rá, hogy jókedvűen, deris arccal üljön mindenki az asztalhoz, mert csak így jelent az egyszerű étkezés is igazi életörömet. Manapság pedig, amikor nagy öröme nem igen akadnak, a kicsiket tudni kell becsulni.

Kánya Terézia

Hasznos jótanácsok

Kesztyűk tisztítása. Mosóbőrkesztyűt legjobb szappannal és vízzel kimosni, aztán jól zörögnyelni 24 óráig kersztült alkoholban áztatni, s végül szabad levegőn, árnyékban megsjritani. Nagyon szép és puha lesz a nosóbőrkesztyű, ha 2 rész szalmakészés és 8 rész víz keverékben két napon át áztatjuk, utána közönséges, hideg vízben kimosjuk és levegőn száritjuk. **Mosóbőrkesztyűk tisztására** alkalmas az alábbi paszta: 30 rész szappan, fél odat, 120 rész vízben, adunk hozzá 3,75 rész szaponint és kis citromolajat, majd annyi talkumot keverünk hozzá, hogy merev paszta keletkezzék. A kesztyűt tisztításnál kezinkre felhuzzuk és flandorabbal rákenjük a pasztát, majd előszöröljük az ujjak hegyével.

Életrreceptek

Csirke tavasziasan. Két csirkét megiszaltatva, megmossa beszórnék és fél kiló tisztított, apró uborkonyával, zöldborsóval, gombával, kockára vágott fűszérrizsalonnával, kevés paradicsommal és 2 deka fehér borral együtt süttőben, lefedve pároljuk. Felszeletelve, forróan adjuk az asztalra.

Tojás sóskában. Egy tányér mosott és apróra vágott sóskát vajban péppé párolunk, aztán liszttel megiszaltjuk, ledeskel feleresztjük, tejfővel, sóval és cukorral iszestjük, majd egy-két tojást ütünk bele. Csak addig hagyjuk forróni, míg a fehérje megkeményedik, aztán makarónival körítve tálaljuk.

Epersaláta. Egy liter szép érett, de válogatott annászépek, vagy erdei szamócák tábla szelnek, 25 deka cukorból 2 deka vörösborttal s egy fél odatból hűvőn jól szirupot főzünk. Még melegen rászirtjük az epere, ha kihűlt, jégre tesszük; s egy-két órá múlva adjuk asztalra.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyí baktériumló
vakti. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULICZKY OTTO
Budapest, VII. kerület, Károlyi u. 15.

Árak: Demjónál, Á Budapest

3	6	9	15
3.80	7.20	9.30	16.80

Mihály román trónörökös fegyverkezelést tanul

H I R E K

Édesanyám

Édesanyám, de gyászos az életem.
Nem kellek én a lányoknak
[sehogysem].
Nem is bírom ki sólág,
Mert ugy szeguellem:
Hogy nem kellek a lányoknak
[sehogysem] ...

BODNÁR BERTALAN
(Budapest)

Mit írjak?

Irok a mezőről,
Irok a virágról;
Irok egy kékszemű,
Szőke kislányról.

Zöldel már a mező.
Nyílik a szép virág.
Jaj, de eszemadta
Az a szőke kislány!

Ő maga is olyan:
Mint a kinyílt virág.
Szeretőnek való
Az a szőke kislány.

FURKA ANDRÁS
(Déványa)

Karjaimban ...

Karjaimban alszol, csókjaimmal
[ébredsz,
Lábad elé hordom a nagy
[mindenséget,
Érted válósul meg minden fényes
[álom];
Te vagy az én kincsem, édes
[boldogságom! ...

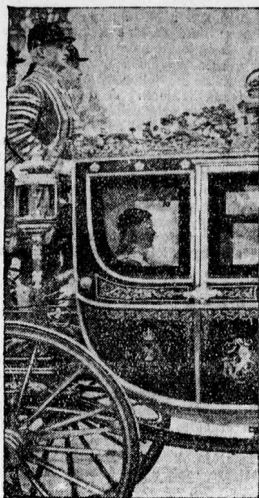
Érted lett a házam madárral
[hangos,
Érted lett a szívem szerelem-virágos:
Hogy nyíljon ajkodon szerelmünk
[nótája,
Édes arcodon a boldogság rózsája.]

BÁLINT JÁNOS
(Érsekcsanak)

Hösi emlékmű felavatása Inkn. Ennek középben pünkösdtől hétig a főtéren felavatják az elesett hősök emlékoszlopát. Az ünnepségen részt vesz József királyi herceg és Bethlen István gróf is. Az ünnepi beszédet Hadm. főszolgabíró megnyitja szavai után Bethlen István gróf mondotta. Azután József királyi herceg emlékeztet meg a somyogiai hőstetteiről, akiknél azonban — mondotta — még nagyobb áldozatokat hoztak a hazáért. Felszólította a leventéket, hogy minél gyakraiban tekintsenek erre az oszlopra és vessék a szívükbe, hogy: *mindent a hazáért.* Végeztül koszorút tett az emlékmű talapzatára.

A gazdanköti új ára. A hivatalos lap május 31-iki, vasárnapi számában a pénzügyminiszter rendeletet tett közzé, amelyben a „gazdanköti” árat a dohánnyeljárásról ötszáz grammos, vagy ennél nagyobb csomagolásban való vásárlás esetén kilogrammonként 13 pengőre, ötszáz grammnál kisebb csomagolás esetén pedig kilogrammonként 14 pengőre mérsékli. Egyben a „gazdanköti” könnyűben beszerzése céljából az árusításba a gyógyszerárakat is bekapcsolja. A gyógyszerárakat a fenti árnál legfeljebb húsz százalékkal magasabb árat számíthatnak fel.

Fililés gyorsvonatok. A m. kir. Államvasutak igazgatósága június 7-én a következő fililés és vásári vonatokat indítja: *Budapestről Szentestere.* (Kiskunfélegyháza át). A menettérli jegy ára 3.60 pengő. A menettérli *Budapestről Szegedre.* A menettérli jegy ára 4 pengő. A menettérli jegy ára *Szolnokról 4.20 pengő.* Gyula- és Békéscsábról 4.20 pengő. — *Sátoraljai úthelyről Szegedre.* A menettérli jegy ára *Sátoraljaiúthelyről és Sárospatakról 7.20 pengő.* Miskolc, Füzesabony, Hatvan és Jászberényből 6.20 pengő.

Edvárd angol király első utja a világhírű állami hintón

Más mondja meg, mit érsz

A szántóföld szélén virító pipacs bosszuan szól át a buzavirághoz: — Kis kék rokonom, égcsúny hügam, de szép volnál, ha kedvedre vígan tenyészhetnél, ha el nem nyomna az a sok egyhangú és unalmas buzaszár.

— Bizony, bizony! — pipiskedett a buzavirág — de mit tehetek ellenük? Több van belőlük, mint égen a csillag és csöpp a tengerben.

— En már helyet sem kaphatok közteket amiatt a sok szürkésig miatt — bosszankodott a pipacs.

— Tudod, mit? — vélte a buzavirág. — Ha jön a gazda, megkérlek, vágja ki ezt a sok haszontalan búzát, mi jobban ékesítjük a határt.

A fúrjeske kacagott: — Haszontalan feleségű cifraságok! Hát azt hiszitek, a ti rikító tarkaságotok fontos a gazda szemében? Sokra menne veletek! Miattotok éhen halhatna az egész családja. Látni se szeret benneteket, mert csak kárt csinálnátok a vetésben. De kénytelen megértüni aratásig. Akkor kasza alá kerültek ti is a búzával.

— És aztán? — kérdezte a két virág. A fúrjeske vidáman válaszolta: — A búzából lesz a gazda kenyere és kalácsa, titeket pedig a szemétre dob.

A pipacs még pirosabb lett, a buzavirág pedig még jobban elkékült szegyenében.

Csak a kalász hajolt le halgató szerénységgel: lehúzták az erő buzaszemek ...

MÉZES JÁNOS

A világ frontharcosainak vezetői június 2-án tisztelegő látogatást tettek VIII. Edward angol királlyal. A magyar frontharcosok küldöttségét *Taloch-Tolvaj József* gróf, altörbagny vezette, akció VIII. Edward király a Buckingham-palotában kihallgatáson fogadott. A kihallgatás során, mely közel félórát tartott, az uralkodó rendkívül szívesen beszélgetett a magyar frontharcosok küldöttségétől. A kihallgatásról és a legérdekeltebb témákról *Magyarországról*, valamint budapesti emlékeiről.

Baden bei Wien ebben az időben is éppen úgy, mint a múltban, nagyon kedves szórakozást és illúziót nyújt vendégeinek. Mestál az ember ott mindent, amit egy pillanatra elgondol, ember keres. Kénes fürdői elszámolgató, sőt magyar konyha és jó magyar bor is kapható.

Emlékezzünk Trianonra ... 1920 június 4. Vajjon éle olyan magyar a nap alatt, aki nem tudja, mit jelent ez a dátum a magyarrá néve? Nem lehet. Hiszen már az óvodások is ismerik e szomorú nap jelentőségét. Akkor mennyivel inkább tudnunk kell nekünk, nagyoknak. Sajnos, nemcsak tudjuk, de érezzük is... Fáj a szívem, sir a lelkem a dátum hallatára. Összetett kézzel fenyegetem azt a tájat, amerre Trianon fekszik... Nevezhetünk e dátumot magyar ténnek, de magyar Nagypénteknek, avagy magyar éjnek... Vajjon mikor jön el a magyar kikelet, a magyar husvét, vagy a magyar hajnalhasadás?... (Ozorbécky Ferenc, Mátrászöllös.)

Hivatalos vetésjelentés

A május 27-iki hivatalos vetésjelentés szerint a buza (ősz és tavasz) fejlődésére az időjárás jó hatással volt. A Dunántulon általában jó, az Alföldön jó-közepes, az északi országrészekben pedig jobbára közepes termés várható. A rozs (ősz és tavasz) az ország legnagyobb részében jól elvirágozott, szalmaja általában magas, kalásza szép nagy. A Dunántulon és az Alföldön jó-közepes, Északon pedig közepesek a terméskilátások. Az őszi árpa, a tavaszi árpa és a zab jó-közepes termést ígér. A repce is jó-közepesek ígérkék. A lennyi sárga nem fejlődik, a cukorrépa és takarmányrépa a csapadékos időjárás következtében erőteljesen fejlődik. A kerti cetermnyek az esőzésekre szép erőteljesen fejlődnek. A láhere és lucerna első kaszállása általában jó hozamot adott. A baltarin, biborherce, rozsos hibékony kaszálókat megvárjuk, a hozam jónak ígérkék. A rétek felülvésés sürű, magas és erőteljes. A legelők az esőzések hatására jól sarjadnak és elegendő táplálékot nyújtanak a jószágoknak. A kaszálóbarack, a cserecsyngye, az alma, a körte, a szilva és a dió jó közepes termést ígér. A szőlők a csapadékos dus és meleg időjárás következtében, mindentűnt erőteljes fejlődésnek indultak.

Esküvő. Fodor József, a székesfehérvári téli gazdasági iskola felső évfolyamos tanulója, május hó 11-én tartotta esküvőjét. Szőke Iduskával, Visznekben. A vőlegény részéről a násznagy Gajróy László dr., a székesfehérvári téli gazdasági iskola volt igazgatója, jelenleg a putnoki felső mezőgazdasági leánynevelő intézet igazgatója volt.

Rendkívüli árajánlatot találtak olvasónk lapunk máj 31-iki számában 3 ik adálynál, amelyet az *Ótör. Szeged és Törökutak Budapest, Károly-utca 32.* (Csak az udvarban) közel ahol az alkalomtól, hogy postai rendeléseket több, mint 40 éve lelkimisereszen esküvő az ország minden községében. Forduljanak tehát bizalommal telt céhez és használják az *Ótör. Szeged* esküvőit és egy próbarendeléssel győződjék meg első árajánlat és a hirdetés árak kitűnő minőségéről. Rendelés esetén a hirdetés alatt található szelvényt pontosan kitöltve kérjük beküldeni.

A Pilisi Népfőiskola hallgatói és a Gazdák Vezetősége a Népfőiskola fenntartására június hó 1-én (Pünkösdfőten) a Gazdák kerthelyiségeiben és termeiben kitűnően sikerült táncal egybekötött misoros estélyt rendezett, a következő programmal: 1. Ifjúsági táncbemutató. 2. Megnyitó, tartotta *Szramkó Kálmán* népfőiskolai vezető. 3. Beszámoló az ókéskei és szarvasi tanulmányutáról, előadta *Kovács Ottmár* ev. lelkész. 4. „Uj verszerződé.” Szimnói egy felvonásban. Irta *Földvárszky Pál*, végezt népfőiskolai hallgató. Előadta: *Földvárszky Pál, Gyulavári Zsuzsika, Kovács Pál, Babicz János* és *Sárán István* népfőiskolai hallgatók. 5. Pünkösdi királyné választás. 6. Tízujtatók bemutatása. 7. Alkalmi tréfás jelenetek.

A nagy legény

Nagylegény az igr szó a kővéháiban barátaithoz: — En a világezt sem engedem meg a feleségemnek, hogy bufizurizt hordjon. — De hiszen öngyásiga már az úrd. — Igen, — mondja Nagylegény az — de nem az én engedelmemmel.

Fényes nappal kirabolták egy mozit

Vakmerő rablótámadás történt június 2-án az egyik fővárosi moziiban. Amikor a Palace-mozgó pentázrosnője a pénzt maga elé rakta, hogy az elszámolást megkezdje, egy fiatal ember nyult be a pentázrablakok s a táttal álló pentázrosnő tudta nélkül kiemelt egy 1300 pengő bankjegyeket. A rablást egy tíz éves kislány vette észre. Kialtozni kezdett, de a rablómár eltűnt. Az utána siető pentázrosnő a rabló egyik társa elgránsolta és fellökte. A tanuk szerint három követtek el a vakmerő rablást. Amint látszik, olyan pontosan, mintha moziizleten lett volna. Valószínű, hogy ott is tanulták.

Népház és országzászlóavató Kemesnagasin. Kemesnagasi község június 7-én tartja elesett hősei emlékére emelt népházának és országzászlójának felavatási ünnepséget, melyet a községi iskolánálkülvü népművelési bizottság rendez. Megnyitó beszédet mond: *Tóth Lajos* körjegyző; avatóbeszédet tart: *Szabó István* ev. lelkész; ünnepi beszédet mond: *Szentmártón Radó Lajos* országgyűlési képviselő.

A salátatermelés válsága

Nagykorörsön 100 fej saláta 30 fillér. Nagykorörsön 400 hold területen termelnek salátát. Ebből legfeljebb 50 holdat eszik ki a terület, melyen maga a földművelés a salátatermelés is. 100 pedig feles, ami eljeleni, hogy az idén a nagykorörs salátatermelő 48 P értékű munkáért csak 16 P kapott, ami 30 filléres napjainkban felet meg. Még rosszabb azoknak a helyzeté, akik bérrel földön termeltek salátát.

A kalocsai Népművelési Ház felavatása. A kereskedelmi kormány rövid idő alatt már a havasidőli Népművelési Házat avatja és állítja a népművelési és ifjúságot nevelési szolgálatba. Kiskunhalas és Mezőkövesd után a világhíres kalocsai népművelési számára épült stílusos otthon, ahol a náunk megforduló idegenek együtt találják a vidék háziiparjának minden szépségét. A kalocsai Népművelési Házat június 7-én délelőtt *Zichy Gyula* kalocsai főispán, fejez nagy ünnepség keretében és *Winkler István* dr. kereskedelmiügyi miniszter udja át rendeltetésének. Az ünnepség keretében népies szokásait, gyermekjátékaikat is bemutatják a kalocsaiak.

Durva játékkal győzött az orosz futballcsapat. Harmincegyezer néző jelenlétében zajlott le Budapestben pünkösdi vasárnapján a tavaszi futballszézőn legnagyobb eseménye: az orosz-magyar mérkőzés. Az oszlok 2:1 arányban legyőzték a lelkesen küzdő magyar csapatot, de mindenki láthatja, hogy a győzelem nem nagyobb tudásuknak, hanem kizárólag kitűnően játékkuk köszönhető. Az oszlok durva játékaik mutatja az is, hogy a magyar csapatban egyetlen játékos sem maradt sérülés nélkül: és a magyar csatársor három legjobb játékosra olyan súlyosan megrázták, hogy a játékok nem tudták folytatni.

Agynapítottak a bezines hordók egy pótgyűlésen. A fővárosban Ferenc fuvarozó Keeskeménit Budapesti fővárosi tehergépkocsiján, amelyhez pótkocsit is csatolt. Utközben az összekötőlánc elszakadt, a pótkocsi levált és az árokba fordult. A loocsiban bezines hordók voltak, amelyek agynapították *Dunai Mátyás* 33 éves nagyszámot, aki pályatársait a tőzvesztés talá nélkül szökhett le a kocsi.

Jó hangszere játsza a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán ocsón *Reményi* országos híru hangszertelépén vásárolhat: Budapest, VI/16., *Király-u. 58-60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból válasszaht.

Ki találja meg?

— Min töpöng, kedves barátom? — Azon töpöngök, hogy milyen nehéz manapság egy kis pénz keresni, pedig állandóan annyian vannak, akik elvezik.

A CELLA

KIS REGÉNY — ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ

Ezzel az orvos az ablak mellett sorra ösziadta a tömítésre használt, összegyűrt újságjapokat. Billings öröme a háta mögé állt, úgy figyelte az újságpirat, amit az orvos kitergetett. Onnan emelte le az alsó részről, mert itt a zár nem felelt fel pontosan s a gyilkos ezzel a behajtott újságlappal töltötte ki a hézagot.

— Nos, mit jelent ez?
— Az Istent, hát csak tud olvasni, ember! Nézzé csak, mikori újság ez? A Londonban megjelenő Evening Telegramm mai száma, nemde?

— Igen, de...
— Semmi de. Nézzén ide. „Rendkívüli utolsó kiadás, 5 óra 30 perc”. Még ez sem elég? Mikor ér szombaton Swinwoodba a rendkívüli utolsó Evening Telegramm, amelyek már a délutáni football-eredményeket közli?

— Hét óra 35-kor, a readingi vónattal jön, de — még mindig nem értem, hogy...
— Pedig érthető. A mi vasuti állomásunkról eszerint csak 7 óra 35 perc után hordhatják szét a lapot, nemde? Most pedig a lap már akkor itt volt, amikor ön először lépett be ide, hét óra öt perckor. Sőt, már jóval előbb itt volt.

Az örmestert elfutotta a pulykaméreg, egészen kivörösödött. Szinte dadogva szólalt meg:
— És — és — ön ezt már akkor észrevette, amikor először idejött?
— Igen. Hét óra 15 perckor léptem be a konyhába. Az újság természetesen már itt volt. Hogy kerülhetett ide? Talán ön járt ma Londonban?

— Hát én nem! A Telegramm külső kiadása Londonban már délután négy óra körül kikerül az utcára. Magam is gyakran megvettem, mikor még ott látkam, onnan tudom. Az, aki ma előttünk itt járt, az még ma délután vásárolta ezt a lapot Londonban. Igazán nem kell hozzá semmi órdorgósság, hogy ennek kiletét a fiatal Harley Hapgood személyében állapítsuk meg. Ó magam se tagadja, hogy egyenesen a fővárosból jött.

— Szentséges Uristen. — kiáltott fel most öszinte rémülettel Billings örmester és a hangjában benne volt, hogy most már végképp megadja magát, eszerint tehát...
— Eszerint ez a legfőbb bizonyítékom arra, hogy nem az öreg James Hapgood töltötte ki újságjapokkal a réseket, hanem a fia. Sietségekben mitsen sejtve, szepetekre szagazzta az újságot, ami éleken kezéigébe akadt. Ez volt egyetlen baklövése,

mert egyébként igazán nagyon ügyafurttan eszett ki mindent! Ha történetesen úgy hajtotha volna be, hogy az első oldal belül kerül, magam sem vettem volna észre s másnak se tűnik fel.

— Ni csak, a kis pokolfajzat! — dörmögött az örmester. — Ki hitte volna, hogy erre is képes? S mi oka lehetett reá?

Dr. Farrar az ajtó felé indult.
— Nem fontos e pillanatban, később úgy is ki fog derülni minden. Bizonyára fontos érdekei fűződtek ahhoz, hogy mielőbb örököljön, de az öreg jó egészségnek örvendett, így hát siettetni kellett valahogy az örökséget. Emellette is, hogy pénzkerésmi voltak közöttük ellentétek. Ezekután igazán nem nehézártóni, hogy mi vitte rá a gyilkosságra. De már nagyon késő van, átmegegyes vacsorázni... Nos, most beszéljen, öregem! Ott hagyja-e a cellában a fiktót?

— De mennyire ott hagyom!
Tíz perccel később Billings örmester kinyitotta Harley Hapgood cellájának figyelőablakát. A fiu most már nem rugdosta az ajtót. Ez a félóra magányt észrelejtette... Ott állt a picesen, összegörnyedve s teyerénre támasztotta a fejét. Teljesen meg volt törve.
— Beismerek mindent! — jelentette ki tompa hangon, amikor az örmestert meglátta. — Valóban én oltam meg az apámat...
— De hát miért? Miért?
— Régi ellenségeskedés volt közöttünk... Elsősorban anyagi dolgok miatt... aztán egy lány is... hagyjuk ezt! Majd elmondom később... Most egyre feleljen, örmester ur!
— Kérdezzen! Majd meglátom, felelhetek-e!

A fiatalleber felugrott cellája piceséről és odaállt a szeleőablak mellé. Úgy suttogta:
— Ki... ki nyomozott ebben az ügyben?
— Hát én... meg Farrar dr.!

A fiatalleberből most egyszerre megindult a szó. Kérdezősködött még, de ugyanekkor vallott is már, mint a parancsolat:
— De honnan tudták meg olyan hamar, hogy én voltam — a — a tettes? Délután négy óráig még magam sem gondoltam arra, hogy hamarosan mi történik. Eszem ágában sem volt az apám életére törni, higye el. Négy órakor vettem egy újságot, az Evening Telegramm ötórás esti kiadását s ekkor tudtam meg a délutáni versenyereményeket. Kétszáz fonttal tettem meg egy lovát, a — a — fonókom pénzéből. A lovarmaradt... Török, vagy szakadt:

bármilyen uton-módon elő kellett teremtenem a pénzt hétfő reggelre. Már pedig az apámtól nem kétszáz fontra, de még egy pennyre sem számíthattam! Ilyen körülmények között indultam haza a szokásos hétfői látogatásra. Utközben érlelődött meg bennem ez az elhatározás... Valószággal elvesztettem az eszemet, mikor a versenyereményt előlas-

tam az újságban...
— S ez az újság még sok más kérdésre is megadta a feleletet, — mondta az örmester. Elindult a telefon felé s úgy szólt vissza: — ... Mert az az újság, az Evening Telegramm utolsó kiadása juttatta magát — az akasztófára, fiatalember! Ugy bizony!
(Vége)

A Margit-hidról a Dunába zuhant egy autótaxi

Az a jó néhány millió ember, akit valaha is a budapesti Margit-hidról át vitt az útja, bizonyára még álmodban sem tudott volna olyan dermesztő eseményre gondolni, aminő a pünkösöd napját megelőző péntek hajnalán az éppen átépítés alatt álló hídön lejtázdott. A két Dunapart fejedelmi szépségétől elbájolt szemelő, aki a hid vaskorlátjának dölve feledkezett a világ legszebb látványába, egy pillanatra sem gondolt soha arra, hogy az az erős vaskorlát át is törhetik és szabad utat engedhet a halál borzalmas és szédítő zuhanásának.

De az élet, a legnagyobb tragédiák írója, sokszor megvalósítja azt is, amit emberi számítás lehetetlennek tartott.
A végzetes hajnalon egy csukott kék autók közlekedett Budáról a pesti oldal felé. Amikor körülbelül a második pillérig jutott, észrevették az emberek, hogy a csukott kocsi egyszerűen csak bizonytalanul kezd dögögni, jobbra-balra fordul, aztán hirtelen felvágódik a baloldali utestre. Nekirohan egyenesen a vaskorlátnál. Reszegés, ropogás hallatszik... A vaskorlát beszakad...

A csukott autót szalótól ér le a levegőben, utána még egyszer megfordul önmagá körül. Aztán szédítő sebességgel zuhan lefelé...

Egy csattanás, a víz tukrén örvénygűrű keletkezik, s az autót elnyeli a Duna...

A vérfigyaszító esemény híre hallatlan izgalmat keltett. A Duna partján ezek és ezek figyelték, ahogy az emelkedő úszályhajón megkezdődött a munka az autós emberlelőzést kiemelésére. Először buvár került a víz alá, aki csak többszöri kísérlet után akadt nyomra. Az ott egyik kerekét találta meg. Később magyát a kocsi is. Az körülalncolták, úgy emelték ki a vízből.

A taxiban egy holttestet találtak: Taska János sofőrét.

A rendőrség megállapította, hogy 5 volt a halálos szerencsétlenség egyetlen áldozata és hogy Óbudára vitték pönteken hajnalban utolsó utat. Taska János mielőtt erre az utjára indult, az autólómáson rosszultról panaszkodott. Lehet, hogy utközben eszméletlen állapotba került s elvesztette uralmát a kocsi fölött s így következett be a szerencsétlenség.

A muszaki vizsgálat nem talált olyan hibát, ami a katasztrófát előidézthette. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen soffőr egészséges ember volt és a halál közvetlen oka fulladás volt. A katasztrófa oka tehát örökre titok marad.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hogyan védekezem felkötődés ellen? 2. Mitel lehet megszüntetni arcomon lévő pattanásokat és kintécskét? 3. Mi a legjobb szer a lábizmokat ellen? (R. K. Hős). — **Felelet:** 1. A haj, illetve fej gyakori mosásával lehet legjobban védekezni. A zsíros fejbőrrel alkalmas, a száraznál pedig finom olajjal bedörzsölés használ feljavító. Vigyázzon kell, hogy a fej meg ne hűljön. 2. Ne egyen erősen fűszeres és savanyú ételeket. Eszenkivil vizigaznia kell a belek rendszeri működésére. 3. Használjon formálisn oldatot.
Kérdés: 1. A mi költségkben a leventéket 5 pengő pénzbiáráddal és egy-napi büntető gyakorlattal sújtják, ha nem vesznek részt a vasárnapi misén. J. J. J. — **Felelet:** 2. Mikor van felvétel és milyen feltételek mellett a jutalmi állásleltéző intézetben? (Dunántúli költő). — **Felelet:** 1. Igen. 2. Tudomásunk szerint az állásleltéző intézetben jelenleg csak a katonaság köréből vesznek fel kiváló és erre a célra alkalmas egyéneket.

SZERKEZTŐI ÜZENETEK.

F. J. Víznek. A beküldött hírt mal számunk közli. A magunk részéről öszinte szerencsekívánatainkat küldjük.
— R. E. Jászadány. Közölhető de csak teljes névvel. — G. J. Mélykut. A vers jó. — F. I. Tököl. Az elsőt a közlésre várók sorába ilkattuk. — T. A. né. K. E. Rejtvényeiből közlünk. — Ifj. B. K. Nagyrákos. Verséből közlünk. — Ifj. N. B. Mihályfa. A rejtett nevek első vagy utolsó szótáigat addig kell összerakogatni, amíg megfelelő érzelmi szót kapunk. — Dunántúli költő. A szemrehányás nem jogosult. Minden levélre azonnal válaszunk. Ha választ nem kapott, akkor a levél nem érkezett meg hozzánk. Az első kettő gyakorlati képmunkája; a másik kettő kezdetleges próbálkozás. Nehezen hihető, hogy valamennyit egy kéz írta. A két elsőből alkalmasok közlünk. — O. F. M. Hátra-szólt. Tulajdonos hosszú; nincs he-

lyük reá. A szép kísérősorokat azonban megtalálhatja a Hírek rovatban.

REJTVENYEK

1. Szórejtvény

gyom	D	foragt	galy	hím
	(á=a)			(k=t)

(Beküldte ifj. Csokánygy Nagy József Kaposszentbenedekről)

2. Szórejtvény

Sz	nagyobb hely	kabátón van
	(é=e)	

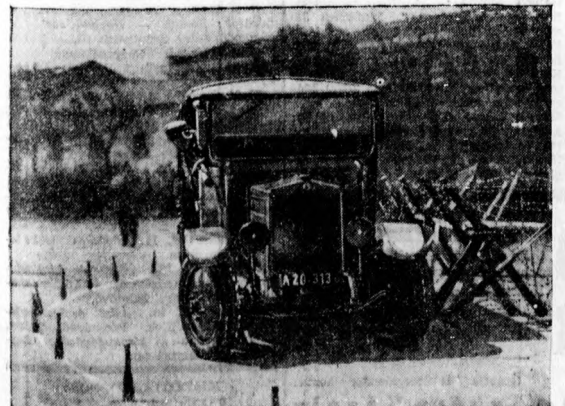
(Beküldte ifj. Sajtóry József Mihályfáról)

3. Szórejtvény

szalad	testrészt
	(-r)

(Beküldte Takács Andrásd Kecetről)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 26-ik számban közöljük.
Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevének mindenünnön közöljük.
A 20-ik számban közölt rejtvények megfejtése:
1. Szórejtvény: Pántonkivili. — 2. Szórejtvény: Kétkelődés. — 3. Szórejtvény: Olvasólkör.
Megfejtették: Fodor József, Takács Andrásd, Mátyus Lajos, Ozoruczy Péter, Tarcsay Irénke, Kutnyánszky Géza, Janó Lajos, Vezér Emil, Nagy Péter.
Juttatásomok nyertes: Fodor József (Víznek), Nagy Péter (Szórejtvény).
A 21-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Telerautóvezetők ügyességül versenyé Hátrafelé kell menni és nem szabad hozzáruhá a drotkakadályokhoz és nem szabad felidőnteni a bábuakat sem.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Pécsdrosi árak június hó 4-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buzsa 77 kg-os tv. 14.40—14.65, felső. 14.25—14.40, egyebek 14.40—14.55, 75-as tv. 14.35—14.50, felső. 14.40—14.55, egyebek 14.35—14.50, 70-es tv. 14.70—14.85, felső. 14.55—14.70, egyebek 14.50—14.65, 80-as tv. 14.90—15.15, felső. 14.70—14.85, egyebek 14.65—14.80, rozs pestiv. 12—12.15, egyéb szárm. 12—12.15, **takarmányra** la. 11.50—12, IIa 10.75—11.25, zab la. 14.70 15, IIIa 14.50—14.60, **tengeri** búza 12.50—12.60, kist. 11.60—11.70, **uzakopka** fiom 9.40—9.50, 8-as **takarmányliszt** 11.70—11.90 pengő m-mja.

Határőripiac. Tengeri ju. 11.58—11.60, aug. 11.73—11.75, szept. 11.60 pengő métermérésűre.

Vetőmagpiac (Mauthner Ödön Magtermelő és Magfeszkeletelő Rt. heti jelentése). A magüzlet esendek keresetkészsége miatt az előzőekhez megkezdődtek, de ezek spekulatív jellegűek, az üzletek terjedelme nem számottevő. A **takarmánygyártók** feloldása a további időjárásról függ. A gyálkói esnek jó hatása volt, de további csapadék nem kívánatos, mert a magkötést nehezítené. **Mák** állandóan szárad, az esőköször, **kékes** és **szukornó** iránt még némi kereslet mutatkozik, ugyancsak **famagok**, **famagycserkék** és **szudányi tránt** is. A **Budapesti Árus-és Értéktőzsde** jegyzési nyersárúért 100 kg-ért al feloldódással: **tökmag** kismennyi 27—29, mák 100—98, mullarmag 27—28, szártöltő répaszék 8.30—8.40 pengő métermérésűre.

Abraktakarmány. Árpákporka 11.75, lőrésjé 12, harsókorka 12, **buzakoklya** 11.25, **buzakopka** 10.80, **buzakarmányliszt** 13.20, **köszéjszópogácsa** 12, **konykoldura** 12, **lemmagpogácsa** 13.60, **napparforgopogácsa** 13, **sáritöltő** répaszék 10.25, **repepogácsa** 10.25, **rozskoklya** 11, **rozskopka** 11, **rozskarmányliszt** 13, **halizsák** 33, **malisz** 9.25, **tökmagpogácsa** 15 pengő m-mja.

Takarmány. Réti szén Ia 5—6, III 4—4.60, lucernaszén Ia 3.50—6, lőhereszén Ia és buza takarmánycserkék 3 pengő m-mja, **szupszalma** kövénként 30—35 fillér.

Tenyészmarhák és jármosok. I. beföldi jármösörök (tarka) 45—50, II. beföldi jármösörök (teher) 54—60, 1/4 éves fiatal 56—64, 1/2 éves újszók 58—62, fiatal, friss fejteshén 62—68 fillér kg-ja, élőszulyban.

Vágómarha. Bika, magyar II. 56, III. 40, bika, tarka I. 70—73, kislehesen 75, II. 68—90, III. 40—58, ökrök, magyar I. 52—60, II. 48—60, tarka I. 40—82, II. 61—72, III. 40—66, tarkan, magyar II. 50—67, III. 38—46, tarkan, tarka I. 70—77, II. 52—68, III. 38—51, bivaly 20—31, növendék (éves) 45—70, kivételes 72, kicsontozni való 25—37 fillér kg-ja élőszulyban.

Bőr. Ia 92—98, II. 82—91, III. 60—80 fillér kg-ja élőszulyban.
Lá. Idős kocsiló (bőhnyugati fajta) 320—580, idős kocsiló (köznyugati nyugati fajta) 220—320, számaró 50—70, alárendelt 40—210, vágó 35—170 pengő drb-ja.

Juhárk. Külföldiek: merzefelő prima fiatal ürök, darabonként 50 kg szulyban 48—54 fillér kg-éknél, gazdaságban, etetés-tiátás után mászálva, 3 kg sulyvevőnással.

Szén. Ia uradalmi néhezteszt 340 pengő 340 kg-on felül 101—102 1/2, 340 kg-on alul 98—100, szedett közép p-éknél 220—290 kg-ig 96—102, 180—220 kg-ig 80—95, 100—180 kg-ig 80—86, Ia öreg nehöz 80—92, kiz. 95, szedett öreg Ia 80—96, angol hussertés 100—104, angol sarkosládó Ia 100—105 fillér kg-ja élőszulyban.

Nyersbőr. **Marhabőr.** 45 kg-ig, magyar 0.85, tarka 0.87, **borjúbőr.** hosszú lábbal 1.65, rövid lábbal 1.75—1.90, **mészáros bőr.** darabonként 12—12.50 p, kisebb lőbőr 10—20 százalékkal olcsóbb.

Mézipiac. A mézforralom minimális, termelői árak még nem alakultak ki. Tavalyi termésű pergettett akácemézért budapesti nagykereskedőnél m-mként 190—135 pengő, kistenyben, kg-éknél 150—165 fillér, üzletiek. A **mézipiac** ára 2 pengő kg-éknél.
Tej és **tejtermékek.** Teljes tej 28, legelőzött tej 8, tejföl 200, tejföl 100—120 fillér literenként. **Confiturgált** vaj 260—340, tehénújrú 50—80, juhászt 100—240, juhújrú 160—240, trafilású 200—280, omentáli 200—360 fillér kg-ja.

Baromfi és tojás. **Előbaromfi:** Tyúk 2—2.50, csirke, rántani való 1—1.30,

csirke, sütni való 1.50—2.50 pengő drb-ja. — **Leölt baromfi:** Tyúk 1.60—2, csirke, rántani való 2.40—3.20, csirke, sütni való 2.80—3.20, ruca, hizott 1.50—1.80, lud hizott 1.50—1.80, lud udjónás 1.40—1.80, libamáj, nagy 5—8, libamáj, kist. 3—5 pengő kilogrammonként. **Teafélék:** 7.5—9 I. drb., 140—150 kg-éknél, 10% töltésű és apró 6—7.5 I. drb., 180—140 fillér kg-éknél.

Zsír és zsírszaloma. Szalonna, olvasztani való 1.44—1.60, sózott, kenyér, 1.58—1.80, füstölt 1.80—2.20, hál 1.60—1.74, tepertő, zsíros 1.60—2, sertézsír, helybéli 1.60—1.76 pengő kg-ja.

Halpiac. Ponty élő, nagyívú szerint 1.80—2.40, harcsa 3.20—4 pengő kg-ja.
Zöldjég. Sárarépa 16—20, petrezselem 16—20, zeller 20—30, kalarabó 2—10 (I drb), karfiol 70—100 vöröshagyma, makói 30—46, közönséges 28—34, fokhagyma 100—120, savanyított káposzta 20—36, kelkáposzta 16—56, fesselásta 2—5 (I drb), tomló 120—180, burgonya udjónás 24—40, gúlbába 20—30, ősz róza 16—22, nyári róza 20—28, Ella 9—12, fojtott 16—32, kelt 24—28, tömör csiperkegomba 100—200, menzi csiperke 100—140, szarvagomba 80—100, étel vargánya 120—160, uborka, savanyított 100—100, nagy, salátára való 50—80, zöldborsó, apró hegyes 12—24 (I drb), nagy, tölteni való 16—36 (I drb), tök gyáult 100—120, zöldborsó hűvelés 12—32, spargra, vastagszálú 80—140, közepesű 80—140, vékony 60—80, sóska 12—36, paraj, tisztított 14—32, fillér kg-ja, hónapostek esomunkát 2—8 fillér.

Gyümölcs. Alma, némes 140—240, cseresznye fekete ropogós 80—120, fekete lágú 36—76, piros ropogós 60—120, lágú 30—76, eper, némes 40—80, egres 20—50, hál, keményhéjú 120—140, dióél

800—400, moszorbóval 340—400, mandula keményhéjú 60—80, héjazott mandula 400—560 fillér kg-ja.
Fülszer és egyéb. Paprika, édes némes 2.80—3.60, feltes 2.40—2.80, róza 1.80—2.20, mák, kék 1—1.40, pergettett méz 1.60—1.80, háziszappan, szűz 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kg-ja.

Bor- és szeszpiac. A borpiacra a helyzet változatlan. Az árak az Árfőldön kéremelkedtek 1.80—2 uradalmi értékekkel 240—260 pengő között. Váltakoztak hlfokonták, al flómás, mindég szerint. Az exporttevékenység — a német viszonylatot kivéve — minimális. — A szeszüzletben a közeli aratási munkák folytán az üzletiemben délebbé lett, az árak viszont változatlanok. A **gyümölcsök palnikázzal** egyben a nagyban üzletben szét volt a forgalom és főleg azonnali szállításra, olcsóbb árban voltak sírgör arajlatúak. **Törkölypátinka** 3—3.10, **soprápátinka** 3.20, **sítvöröm, ökök** ár 6.30 pengő 10 000 literfokontát, III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára június hó 4-én. Az első szám azt a hasznosított jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha adunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banktól fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Szék pengőnél többé kerül 3% darab:** Angol font 1695—1725; deulár 387.40—341.40; kanadai dollár 331—341; holland forint 225.5—220.55; svájci frank 110.70—111.10 pengő. **Szék pengőnél kevesebbé kerül 3% darab:** Cseh-korona 13.30—14.20; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 60.65—61.35; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; orosz lra 20.90—20.25; osztrák schilling 10—80.70 pengő.

Rádióműsor

Budapest I.

VASÁRNAP, VI. 7:

9.30: Hírek 10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés. 13.25: Dél órásgyűlés és térszene az Országszékhál. 13.30: Hangverseny. 14.45: "Egészéjszakai Kalendárium". 15: "Homoklázók". Vitéz Takács Gyula gazdasági fellegelő előadása. 15.50: Cigányzene. 16.30: "Kétfalcsay". Viski Károly előadása. 17: Szalonzene. 18.10: "A legyeztető". Szép Ernő előadása. 18.35: Harmónika-kettős. 18.55: "Kis barátunk a gyermek". Marek Antal csavagós. 19.25: A "Juniusi betek" megnyitói előadásának közvetítése az Operaházból. "Balest". 21.55: Hanglemek. 22.30: Cigányzene. 23.30: Jazz. 00.05: Hírek.

Allandó közvetítések gélköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemek. 10.00: Hírek. 10.20 és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12.00: Harangszó, időjárásjelzés. 14.40: Hírek, piactár. 16.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelzés.

HÉTFŐ, VI. 8:

12.05: Cigányzene. 13.30: Hanglemek. 16.15: Diákféra. 17: Szalonzene. 17.45: "A magyar mitológium a törvényhozás tikében". Bory István dr. előadása. 18.15: Kovács Dezso énekel. 18.45: "Az Interparlamentáris Unió budapesti konferenciája". Drucker György előadása. 19: Mími Lane-Selzer előadása. 19.30: A Színházszert Akadémia fel. 19.30: A németek előadása. 21.40: Hangverseny. 23: A Nemzetek Szövetsége iradalmi és művészeti állandó bizottsága budapesti értekezletének megnyitói díszítése. **Utána:** Hanglemek. 00.05: Hírek.

LEGÚJABB SZABADALOM NETTOSPRIC
dugattyúrendszert gyártó és permetező készítő.
Gyártja és forgalomba hozza: **Takács Károly** ny. MÁV előjáró **Budapest, VI. Kerekes u. 28.**

Oleós, únics benne bőrozás, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Pillanatok alatt szételjed, hető. Alkalmos ugy bármilyen edényből, mint hálí puttonyóól. (Oleka, rossz, hálí permetezőhöz is) permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb., stb.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

PÉNTEK, VI. 12:

12.05: Hangverseny. 13.30: Eugen Stepat balajajka-zenekeze. 16.15: Diákféra. 17: "Magyarország szerepe a nemzetközi idegenforgalomban". Padányi-Gulyás Béla előadása. 17.30: Szalonzene. 18.10: Sporthírek. 18.25: Széző Miklós dr. magyar nótákat énekel. 19.30: Hangverseny. 22.20: Hanglemek. 22.40: Németnyelvi előadás. 23.20: Jazz. 00.05: Hírek.

SZOMBAT, VI. 13:

12.05: G. Kiss Zsuzsa zongorázik. 13: Hanglemek. 13.30: Időjárás- és vízállásjelentés. 16.15: "A kis állatszellet". Gergely Mária meséje. 17: Cigányzene. 18: A Vörösmarty Irodalmi Társaság ünnepi este a "Szózat" megírásának századik évfordulója alkalmából. 18.45: Szalonzene. 19.45: 1. "Az új komorna". Vigláké I. felvonásban. Irta: Octave Gatinneau. 2. "Ha te ugy, én is ugy". Vigláké I. felvonásban. Irta: Abel Thibouss. 20.45: Hírek. 21.10: Hangverseny. 22.40: Cigányzene. 23.30: Beszélgetés a Növészvetségi Irodalmi és Művészeti Állandó Bizottsága budapesti értekezletének néhány árfőldi résztvevőjével. 00.05: Hírek.

Budapest II.

VASÁRNAP, VI. 7. 13: Cigányzene. 16.30: Szalonzene. 19.10: Türegató. 19.30: Előadás. 20: Hanglemek. 21.50: Balletest. **HÉTFŐ, VI. 8.** 18.15: Német lecke. 19.25: Előadás. 19.30: Cigányzene. 21: Hanglemek. — **KEDD, VI. 9.** 18: Francia lecke. 18.25: Mezőgazdasági féora. 19.30: Csevegés. 20: Hanglemek. — **SZERDA, VI. 10.** 17.30: Hanglemek. 18.30: Olasz lecke. 19.35: Előadás. — **CSÜTÖRTÖK, VI. 11.** 17: Szalonzene. 18.30: Tünelmek. 19.30: Előadás. 20.10: Hangverseny. — **PÉNTEK, VI. 12.** 17: Szalonzene. 18.10: Gyorsrész. 10.30: Előadás. 20.25: Hanglemek. 21.45: Cigányzene. — **SZOMBAT, VI. 13.** 17.35: Felolvasás. 19.15: Mezőgazdasági féora. 20.50: Közvetés Pécsről.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénz: 1 drb egykoronás 39 fillér; kétkoronás 78 fillér; ötkoronás 1 pengő 95 fillér; régi egyfontos 1 pengő 2 fillér.
14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 10 fillér; **18 karátos** 5780 pengő. **Szénest:** kilogramma: 95 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, VI. 7. Állat- és kirakodóvásár: Füzegváros; Kunhegyes; Tisza-földvár. — **Ló- és kirakodóvásár:** Budapest.
Hétfő, VI. 8. Állat- és kirakodóvásár: Árpás, Balassagyarmat, Babocsa, Dunaszegő, Esztergom, Győr, Gyulaeszt, Hatvan, Jászfelsőszezugyörgy, Kisnassék, Lovászpatona, Mázcsos, Nagocs, Siklós, Tany. **Vásárosnádny:** — **Ló, marha- és kirakodóvásár:** Bikkád, Büssi, Szegvár, Enying, Toponár, Tüskévár. — **Lóvásár:** Sopron. — **Marha, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyecskény, Nagykapornak, Szentgyörgyvölgy. — **Kivakodóvásár:** Nagylós.

Kedd, VI. 9. Állat- és kirakodóvásár: Hencsény, Páncshely, Szombathely. — **Állatvásár:** Sátoraljaújhely, Zalaegerszeg. — **Ló, marha- és kirakodóvásár:** Nemesdél, Zalavár.
Szerda, VI. 10. Állat- és kirakodóvásár: Inke, Orosháza, Pápa, Polgár, Vercecsa. — **Állatvásár:** Csorna, Devecser, Lesencetomaj. — **Ló, marha- és kirakodóvásár:** Hegyhely.
Csütörtök, VI. 11. Állat- és kirakodóvásár: Orosháza.
Péntek, VI. 12. Állat- és kirakodóvásár: Békés, Orosháza. — **Ló, marha- és kirakodóvásár:** Zalaegerszeg.
Szombat, VI. 13. Állat- és kirakodóvásár: Békés, Elek, Pécsvárad, Toina. — **Ló, marha- és kirakodóvásár:** Berzence, Törszentmárton.

KIADÓTÁJAJDONOS:
FALU-MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐS BÉTES KIADÓ: MAYER EMIL.
Budapest, Ó-útcia 12.